

Донбаська державна машинобудівна академія

Силабус навчальної дисципліни

«Теорія і методика викладання спортивних ігор
(волейбол)»

на 2023 / 2024 навчальний рік

Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка.
Спеціальність	017 Фізична культура і спорт.
ОПП (ОНП)	фізична культура і спорт.
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський).
Форма навчання	денна форма
Семестр, в якому викладається дисципліна	рік навчання: 2, Семестр: 3.
Статус дисципліни	Обов'язкова дисципліна
Обсяг дисципліни	120 годин (4 кредитів ЕКТС)
Мова викладання	українська
Оригінальність навчальної дисципліни	авторський курс
Факультет	Інтегрованих технологій і обладнання
Кафедра	фізичного виховання і спорту
Розробник	Гейтенко Владислав Володимирович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту.
Викладач, який забезпечує проведення лекційних занять	Гейтенко Владислав Володимирович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту.
Викладач, який забезпечує проведення практичних/ лабораторних занять	Гейтенко Владислав Володимирович, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри фізичного виховання і спорту.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Лекції: вівторок 1 пара, аудиторія – Практика: вівторок 1 пара, четвер 1 пара. Забезпечення: проектор, ноутбук.
Лінк на дисципліну	Посилання на розроблений електронний курс: http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1409#section-2

Кількість годин	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
120	12	48	-	60	Іспит

Опис навчальної дисципліни.

Предмет навчання	Предметом вивчення навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол)» є оволодіння професійно-педагогічними, технічними та тактичними навичками й уміннями, необхідними для проведення занять та організацію змагань з волейболу.
Мета дисципліни	Метою дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол)» є: формування у студенів знань з історії сучасного стану розвитку волейболу, основних правил гри, оволодіння технічними прийомами та тактичними діями гри в волейбол, набуття необхідних знання, вмінь і навичок для самостійної педагогічної та організаційної роботи в різних ланках фізкультурно-спортивної діяльності.
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>За підсумками вивчення дисципліни студент повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - значення та місце спортивних ігор у системі фізичного виховання і спортивної підготовки; - загальну характеристику спортивних ігор; - історію розвитку волейболу у світі та Україні; - класифікацію техніки і тактики волейболу; - методику навчання техніки і тактики гри у волейбол; - заходи попередження травматизму на заняттях зі спортивних ігор; - форми та методи контролю та самоконтролю на заняттях зі спортивних ігор; - особливості проведення занять з волейболу з дітьми та підлітками; - функціональні обов'язки тренера та викладача з фізичного виховання; вимоги до місць занять, обладнання та інвентарю при проведенні занять зі спортивних ігор; - методику побудови конспектів занять з волейболу; - вимоги до інтенсивності та величини навантажень на заняттях з волейболу; - основні правила гри, жести суддів під час гри, організацію та методику проведення змагань з ігрових видів спорту. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - правильно показати виконання основних технічних прийомів і тактичних дій гри;

	<ul style="list-style-type: none"> - методично грамотно провести навчання основних тактичних дій гри; - організовувати та проводити, як окремі частини навчальних та тренувальних занять так і все заняття в цілому; - виконувати обов'язки судді, складати конспекти занять зі спортивних ігор; - планувати і проводити заходи щодо профілактики травматизму і надавати першу медичну допомогу; - визначати причини помилок і знаходити методику їх усунення в процесі освоєння рухових дій і розвитку фізичних якостей; - здійснювати контроль і самоконтроль за самопочуттям, фізичним і психічним станом тих, що займаються.
Як можна користуватися набутими знаннями і вміннями (компетентності)	<p>Вивчення дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол)» формує у студентів наступні програмні компетентності:</p> <p>Загальні компетентності (ЗК):</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність читати та оволодівати сучасними знаннями; - здатність працювати в команді; - здатність планувати та управляти часом; - навички міжособистісної взаємодії; - здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <p>Фахові компетентності спеціальності (ФКС):</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність забезпечувати формування фізичної культури особистості; - здатність застосовувати знання про будову та функціонування організму людини; - здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів; - здатність здійснювати навчання, виховання та соціалізацію людини у сфері фізичної культури і спорту, застосовуючи різні педагогічні методи та прийоми; - здатність використовувати спортивні споруди, спеціальне обладнання та інвентар; - здатність до безперервного професійного розвитку. <p>Програмні результати навчання (ПРН):</p> <ul style="list-style-type: none"> - показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне та самокритичне мислення; - здійснювати навчання руховим діям та розвиток рухових якостей людини в умовах різних форм організації занять фізичними вправами; - демонструвати готовність до зміцнення особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та інших чинників здорового способу життя, проведення роз'яснювальної роботи серед різних груп населення;

	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати процеси становлення та розвитку різних напрямів спорту, олімпійського руху та олімпійської освіти на міжнародному та національному рівнях; - надавати долікарську медичну допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі людини; - знати та розуміти сутність, принципи, методи, форми та організацію процесу навчання і виховання людини.
Навчальна логістика	<p>Зміст дисципліни. Програма навчальної дисципліни складається з одного змістового модулю.</p> <p>Завдання дисципліни:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сформувати знання про історію розвитку волейболу; - опанувати необхідні знання та практичні вміння у виконанні технічних прийомів і тактичних дій у волейболі; - навчити студентів методично та грамотно навчати технічним прийомам і тактичним діям у волейболі; - опанувати знання про правила гри в волейболі та вміння судити гру; - ознайомити з організацією та проведенням змагань з волейболу. <p>Види занять: лекційні/практичні</p> <p>При вивчені навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол)» використовуються наступні методи навчання:</p> <p><i>Словесні</i>: лекції, доповіді, повідомлення, дискусії, бесіди, дидактичне тестування;</p> <p><i>Наочні</i>: демонстрація з застосуванням мультимедійних проекторів, презентацій, відеоматеріалів.</p> <p><i>Практичні</i>: різні види вправляння, виконання графічних робіт, проведення експерименту;</p> <p><i>Репродуктивний</i> – в основу якого покладено виконання різного роду завдань за зразком;</p> <p><i>Метод проблемного викладу</i>.</p> <p><i>Частково-пошуковий або евристичний</i>.</p> <p><i>Дослідницький</i>.</p>
Пререквізити	Програмний матеріал базується на набутих здобувачами знаннях, уміннях і навичках під час вивчення дисциплін: теорія і методика викладання обраного виду спорту, виробнича (педагогічна) практика, виробнича практика за профілем майбутньої роботи, курсова робота, практикум з волейболу.
Постреквізити	Знання з дисципліни можуть бути використані у наступних дисциплінах: теорія і методика фізичного виховання, підвищення спортивної майстерності з волейболу.

Політика курсу	<p>Курс передбачає індивідуальну та групову роботу.</p> <p>Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.</p> <p>Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він/вона презентує виконані завдання під час консультації викладача.</p> <p>Під час роботи над індивідуальними завданнями та проектами не допустимо порушення академічної доброчесності.</p> <p>Презентації та виступи мають бути авторськими оригінальними.</p>
Оцінювання досягнень	<p>Максимальний рейтинг за дисципліну «Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол)» – 100 балів. При оцінюванні знань здобувачів з навчальної дисципліни «Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол)» формується з двох складових з коефіцієнтом 0,5 кожна.</p> <p><i>Перша складова.</i> Оцінюється поточна успішність (ПУ). Тестування або письмова, усна відповідь, складання контрольних нормативів та самостійна робота проводиться протягом семестру. Для допуску до складання іспиту студент повинен набрати за поточну успішність не менше 55 балів.</p> <p><i>Друга складова</i> – екзамен де студент набирає 100 балів. Оцінка за дисципліну «Теорія і методика викладання спортивних ігор (волейбол)» складається з поточної успішності та оцінки за екзамен, сума множиться на коефіцієнт 0,5.</p> $\sum R = 0,5(\text{ПУ}) + 0,5(\text{ЕР})$ <p>(ПУ) – підсумковий бал, який включає тестові контрольні роботи, індивідуальне завдання: реферат, виступ з доповіддю, виконання контрольного завдання; (ЕР) – підсумковий бал за екзаменаційну роботу. Підсумковий контроль здійснюється за шкалою ECTS.</p> <p>Студент, який набрав за всі контрольні завдання менше 55 балів, але склав під час сесії на позитивний бал іспит в цьому разі проставляється у відомості фактичну отриману студентом позитивну оцінку за складання екзаменаційної роботи.</p> <p>Студент, який отримав за всі контрольні завдання не менше 55 балів, за його бажанням може бути звільнений від іспиту, а підсумкова оцінка визначається за результатами поточної успішності.</p> <p>Якщо студент до початку сесії має оцінки з модульних та інших контрольних робіт менше 55 балів, але склав під час сесії на позитивний бал екзаменаційну роботу, в цьому разі проставляється фактична позитивна оцінка за складання іспиту, ця ж оцінка дублюється у графі «поточна успішність».</p>

Академічна добочесність	<p>Академічна добочесність включає в себе сукупність духовних цінностей, таких як чесність, справедливість, довіра, повага і відповідальність, яких повинні дотримуватися усі учасники освітнього процесу.</p> <p>Дотримання академічної добочесності здобувачами передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - самостійне виконання навчальних завдань: поточного та підсумкового контролю результатів навчання; - посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; - дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; - надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. <p>Порушенням академічної добочесності учасниками науково-освітнього процесу вважається: академічний плагіат, академічне шахрайство, фальсифікація результатів досліджень, посилені у власних публікаціях, будь-яких інших даних, у тому числі статистичних, що стосуються освітнього процесу та наукових досліджень; надання завідомо неправдивої інформації стосовно власної освітньої (наукової) діяльності чи організації освітнього процесу; використання без відповідного дозволу зовнішніх джерел інформації під час оцінювання результатів навчання; хабарництво; конфлікт інтересів; подарунок.</p>
Інформаційне забезпечення	<p>Основна література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Кічук С.Ф. Методичні аспекти навчання техніки гри у волейбол / С.В. Кічук. Тернопіль: ТНПУ, 2004. 59 с. 2. Козак Є.П. Методика вдосконалення техніко-тактичних дій волейболістів: навчально-методичний посібник / Є.П. Козак, М.В. Прозар. Кам'янець-Подільський: ПП Буйницький О.А., 2008. 152 с. 3. Прозар М.В. Теорія і методика викладання спортивних ігор: навчально-методичний посібник [для факульт. фіз. вих. і сп. вищих навч. закладів III-IV рівнів акредитації] / М.В. Прозар, В.В. Слюсарчук, М.В. Зубаль, С.М. Телебей. Кам'янець-Подільський: ТОВ «Друкарня Рута», 2014. 198 с. <p>Додаткова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бондаренко В.В., Ціпов'яз А.Т. Методика навчання елементам техніки волейболу. Навчально-методичний посібник. Кременчук: Методичний кабінет, 2018. 120 с. 2. Носко М.О. Волейбол у фізичному вихованні студентів: [підручник] / М.О. Носко, О.А. Архипов, В.П. Жула. – К.:

«МП Леся», 2015. – 396 с.

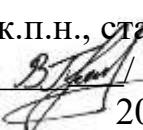
3. Тучинська Т. А., Руденко Є. В. 2 Волейбол: навчально-методичний посібник / Т. А. Тучинська, Є. В. Руденко. – Черкаси: ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2014. – 76 с.

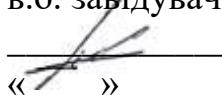
4. 80 років волейболу України. Літопис-хронологія 1925-2005 р.р. /за заг. ред. Єрмакова С.С. - Київ, ФВУ. - 2005. - 96 с.

5. <http://sport.tdmu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/03/FIVB-Volleyball-Rules-UKR.pdf> - офіційні правила волейболу.

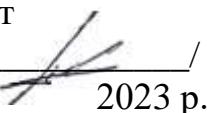
6. Посилання на розроблений електронний курс: <http://moodle-new.dgma.donetsk.ua/course/view.php?id=1409>

Розробник:

В.В. Гейтенко к.п.н., старший викладач
кафедри ФВіС
«____» _____ 2023 р.

Розглянуто і схвалено
на засіданні кафедри
Протокол № 17 від 02.05.2023 р.
в.о. завідувач кафедри
 С. О. Черненко
«____» _____ 2023 р.

Гарант освітньої програми:

к.н.ф.в.с., доцент
С. О. Черненко
«____» _____ 2023 р.

Затверджую:

Декан факультету інтегрованих
технологій і обладнання

 О. Г. Гринь
«____» _____ 2023 р.